

LVIV POLYTECHNIC NATIONAL
UNIVERSITY

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
«ЛЬВІВСЬКА ПОЛІТЕХНІКА»

DEPARTMENT OF HISTORY, MUSEOLOGY
AND CULTURAL HERITAGE

КАФЕДРА ІСТОРИЇ, МУЗЕЄЗНАВСТВА І
КУЛЬТУРНОЇ СПАДЩИНИ

ABSTRACTS

of the International scientific and practical conference
**«CULTURAL HERITAGE: INNOVATIVE APPROACHES
AND SUSTAINABLE DEVELOPMENT»**

SEPTEMBER 9-10, 2022, Lviv, Ukraine

ТЕЗИ ДОПОВІДЕЙ

Міжнародної науково-практичної конференції
**«КУЛЬТУРНА СПАДЩИНА: ІННОВАЦІЙНІ ПІДХОДИ ТА
СТАЛІЙ РОЗВИТОК»**

9-10 ВЕРЕСНЯ 2022р., Львів, Україна

УДК 930.85:008:001.895(06)

Організатори конференції:

Національний університет «Львівська політехніка»
Кафедра історії, музеєзнавства і культурної спадщини

Organized by:

Lviv Polytechnic National University
Department of History, Museology and Cultural Heritage

Культурна спадщина: інноваційні підходи та сталий розвиток: Тези міжнародної науково-практичної конференції, 9-10 вересня 2022 року / упор. Ю. Курдина. Львів, 2022. 105 с.

Cultural Heritage: Innovative Approaches and Sustainable Development: Abstracts of the International Scientific and Practical Conference, September 9-10, 2022 / ed. Yu.Kurdyna. Lviv, 2022. 105 p.

У збірнику поміщені тези доповідей міжнародної науково-практичної конференції «Культурна спадщина: інноваційні підходи та сталий розвиток», присвяченої проблемам збереження та актуалізації історико-культурної спадщини, деколонізації культурного простору України, ролі культурної спадщини у системі сталого розвитку суспільства.

Видання призначене для науковців, аспірантів, студентів, музейних працівників та всіх, хто цікавиться тематикою культурної спадщини

За достовірність поданої інформації відповідальність несуть Автори.

ЗМІСТ

PLENARY SESSION ABSTRACTS

<i>Svitlana Muravska</i> . Loses of university heritage in Ukraine during the war 2022.	4
<i>Rimvydas Laužikas, Tadas Žižiūnas, Vladislav V. Fomin</i> . Monitoring of immovable cultural heritage using 3D and artificial intelligence technologies.	6
<i>Joachim Poppek</i> . Historical GIS in the visualisation and analysis of conflicts over natural resources in Galicia in the 19 th century.	9
<i>Caterina Paparello, Patrizia Dragoni</i> . Anti-aircraft protection in the Adriatic region during the between national and international protection.	12
<i>Iryna Hnidyk</i> . Cultural heritage and sustainable development: current tendencies and innovative approaches.	13
<i>Rūta Šermukšnytė</i> . Museum as an education, memorial and demythologizing space: the topic of the rescue of jews in Lithuania during II World War in Lithuanian museums narratives.	15
<i>Поліна Вербицька</i> . Пам'ятник перемоги у Південному Тіролі: контрверсійні наративи й інноваційні підходи.	17
<i>Salvijus Kulevičius</i> . Historical windmills in Lithuania: between images and heritage protection.	19
<i>Oresta Remeshylo-Rybchynska</i> . Social inclusion through preservation and revalorization of architectural heritage (on the example of the palace and park ensemble of the Pidghirts village, Lviv region).	21
<i>Сергій Конюхов</i> . Можливості для деколонізації українських підручників історії.	23

КУЛЬТУРНА СПАДЩИНА В УМОВАХ ВІЙНИ: ДОСВІД, СТАН ТА МАЙБУТНЄ

<i>Андрій Сова</i> . Внесок Івана Боберського у справі збереження та популяризації пам'яток Українських січових стрільців.	27
<i>Віталій Малімон</i> . Пріоритетні завдання збереження історико-культурної спадщини України в умовах війни.	30
<i>Наталія Чорна</i> . Культурна спадщина як фундамент національної ідентичності: проблеми та необхідність збереження.	33
<i>Ярослав Лисейко</i> . Спадщина сімейної історії: значення генеалогічних студій в формуванні дискурсів минулого в українському суспільстві.	35
<i>Наталія Білоус</i> . Популяризація культурної спадщини під час війни: досвід музею Сержа Лифаря.	37
<i>Олена Лодзинська</i> . Деколонізація і декомунізація культурного простору України через досвід українських шістдесятників.	39

<i>Надія Гончаренко.</i> Причини війни і шляхи перемоги: деколонізація простору, деколонізація культури, дерусифікація свідомості.	42
<i>Марина Міщенко.</i> Участь громадськості в охороні національної культурної спадщини в умовах воєнного стану.	46
<i>Надія Барановська.</i> Воєнні злочини росії проти української культурної спадщини.	48
<i>Андрій Цебенко.</i> Львівська політехніка під час воєнних агресій ХХ- ХХІ ст.	51

ІННОВАЦІЙНІ ПІДХОДИ У МУЗЕЙНІЙ ТА ПАМ'ЯТКООХОРОННИХ ПРАКТИКАХ

<i>Олександр Міхно.</i> Участь педагогічного музею України у міжнародних наукових заходах як спосіб промоції української педагогічної спадщини.	55
<i>Тетяна Гранчак.</i> Історико-культурна спадщина у смартфоні: від документу – до колекції.	57
<i>Вячеслав Циватий.</i> Міжнародні відносини і концепт «культурна спадщина» в умовах мондіалізованого світоустрою ХХІ століття: культурні й креативні інновації музейної педагогіки та пам'яткоохоронних практик.	61
<i>Василь Банах.</i> Інноваційна діяльність музеїв в добу Covid: європейський досвід.	64
<i>Ростислав Поліщук.</i> Спортивні споруди як культурна спадщина.	66
<i>Тарас Горбул.</i> Культурна спадщина в контексті освітньої програми Digital Humanities (досвід естонських та українських ЗВО).	68
<i>Тарас Верба, Андріана Зозуля.</i> Програма музейної едукції «Activity» Волинського краєзнавчого музею.	72
<i>Віра Мельник, Роман Мельник.</i> Вивчення публічної історії на основі музейних експозиційних матеріалів (Музей національно-визвольної боротьби м.Прага).	74

КУЛЬТУРНА СПАДЩИНА У СИСТЕМІ СТАЛОГО РОЗВИТКУ СУСПІЛЬСТВА

<i>Іван Хома.</i> Меморіали вояків армії УНР та УГА в Польщі: нереалізований потенціал українського культурного туризму за кордоном.	77
<i>Вадим Ратинський.</i> Альтернативний туризм в площині територіальних громад.	78
<i>Христина Плещан.</i> Культурна спадщина України у протидії рашизму: виклики сьогодення у культурно-креативному просторі.	81
<i>Юрій Рочняк.</i> Мовно-культурний простір залізниць.	87
<i>Олена Аніщенко.</i> Музеї як сучасні культурно-освітні центри в Україні.	90
<i>Ольга Зайченко.</i> Соціальна інклюзія в діяльності музею книги і друкарства.	92

<i>Марина Чиркова.</i> Європейські практики залучення культурної спадщини для сталого розвитку регіонів: досвід для України.	97
<i>Святослав Терський.</i> Об'єкти давньої фортифікації Львова, Луцька та Володимира – місця пошанування пам'яті загиблих чи осередки для влаштування забав?	101
<i>Андрій Нагірняк.</i> Туристичний потенціал Львівщини.	103

ТАРАС ВЕРБА

*завідувач відділу давньої, середньовічної
та нової історії Волині
Волинського краєзнавчого музею*

АДРІАНА ЗОЗУЛЯ

*молодша наукова співробітниця
відділу давньої, середньовічної
та нової історії Волині
Волинського краєзнавчого музею*

ПРОГРАМА МУЗЕЙНОЇ ЕДУКАЦІЇ «ACTIVITY» ВОЛИНСЬКОГО КРАЄЗНАВЧОГО МУЗЕЮ

У 2019 р. відділ давньої, середньовічної та нової історії Волинського краєзнавчого музею розробив та розпочав втілювати цикл занять, об'єднаних у програму музейної едукції «ACTIVITY». Заняття програми спрямовані на вивчення історії та знайомство з культурою учнями місцевих навчальних закладів та студентами закладів вищої освіти за допомогою музейних методів.

Програма музейної едукції розроблена на основі здобутків українського музейництва та освітніх програм Музею сучасного мистецтва (Нью-Йорк). Вона націлена на підвищення пізнавальної активності учасників, формування інтересу до здобуття нових знань, розвиток навчальної мотивації та ініціативи. Плюси «ACTIVITY» – інтерактивність, динамічність, різноплановість. У ході виконання занять в учасників активізуються психічні процеси: увага, розуміння, інтерес, сприйняття, мислення. У процесі розробки програми автори свідомо мінімізували роль лекції-екскурсії, зробивши акцент на самостійній та командній роботі учасників.

Основний сет програми передбачає участь відвідувачів у трьох послідовних заняттях. Орієнтовна тривалість сету – 1 година. Він націлений на отримання знань учасниками про музей, цінні артефакти та творчість місцевих митців, а також дозволяє по-новому дізнатися цікаві факти про музей.

Першим заняттям є інтерактивна екскурсія-квест. Перед початком завдання організатори проводять учасникам вибіркоче знайомство з експозицією відділу в якому буде проходити квест, його тривалість 10–15 хв. Екскурсовод акцентує увагу на експонатах, що пов'язані з завданням.

Після прослуховування екскурсії розпочинається квестова частина, для виконання якої учасників ділять на чотири команди. Кожній команді роздають картки з місцем для вклеювання чотирьох марок. Самі марки учасники отримують за правильно виконане завдання. Завдання – це загадка, відповіддю на яку є предмет з експозиції відділу. Командам необхідно відгадати загадку, знайти експонат, сфотографувати його і показати екскурсоводу. За правильно виконане завдання учасники отримують марку та картку з наступним завданням, всього питань по чотири на команду. Також є право на дві підказки, які може надати екскурсовод.

Такий тип завдань стимулює школярів уважно слухати екскурсію та звертати увагу на цінні музейні предмети. Активний рух під час квесту дає можливість дітям по-новому сприймати музей в цілому, адже це не обмежує їх рухливість.

Друге завдання – «Штрихи до мистецтва» засноване на освітніх програмах МоМА. Завдання пов'язане з розвитком творчих навичок та командної роботи. Для його виконання

необхідні твір мистецтва, аркуші паперу та кольорові олівці. Учасники сідають один напроти одного так, щоб частина з них розташовувалися спиною до мольберта з твором мистецтва (картиною). Учасники, які бачать картину мають пояснити напарникам, що саме намальовано, щоб ті могли відтворити це зображення не дивлячись на нього. На виконання завдання дається десять хвилин, після чого учасники міняються місцями, так само змінюється картина.

Таке завдання дозволяє учасникам оцінити їх комунікабельність, вміння пояснювати та слухати, працювати в парах. Переможців визначати не потрібно, оскільки усі мають вільно висловлювати своє бачення художнього твору, його сприйняття, розповісти про емоції, які викликає картина. Після завершення організатори повинні розповісти інформацію про картину та художника. Таке завдання дає можливість популяризувати місцевих митців, знайомити екскурсантів з їх творами.

Третє завдання пов'язане з одним із актуальних напрямів розвитку освітніх технологій – гейміфікацією. Для його проведення використовується сайт kahoot.com. Це навчальна платформа, за допомогою якої можна проводити інтерактивні заняття та перевірку знань шляхом онлайн-тестування. Виконувати завдання можна на будь-якому пристрої, що має доступ до Інтернету – смартфон, планшет тощо. Учасники мають дати відповіді на десять послідовних запитань, що стосуються музею, історії Волині та української культури. Запитання бувають двох типів: вікторина, де є кілька варіантів відповідей, одна з яких правильна, та «вірно-невірно», коли учасник має підтримати чи відхилити певне твердження.

Після кожного запитання формується рейтинг гравців на основі того, хто відповідав найшвидше та найправильніше. Ці запитання розроблені на основі перших двох завдань «ACTIVITY». Таким чином «Kahoot» закріплює знання, які учасники почули на першому завданні.

Інтерактивні екскурсії з використанням нових технологій дозволяють залучити велику кількість нових відвідувачів до музею, налагодити взаємозв'язок учасників та працівників музею. В такій формі подана екскурсія краще запам'ятається відвідувачам та сформує в них нове позитивне бачення музеїв.

ЛІТЕРАТУРА

1. Банах В. М. Музейні інновації та інтерактивність у теорії та практиці музейної справи. *Historical and Cultural Studies*. 2016. Volume 3, № 1. Р. 1–5.
2. Вітрик І. С. Екскурсійна робота і основи музейної педагогіки. 18 *Сумцовські читання: Музей як соціокультурний інститут в умовах інформаційного суспільства*. Харків, 2012. URL: <http://museum.kh.ua/academic/sumtsov-conference/2012/article.html?n=21>
3. Гейміфікація як сучасний напрям вітчизняної освіти URL: <https://openedu.kubg.edu.ua/journal/index.php/openedu/article/view/230/pdf>
4. Дистанційні технології в освіті: збірник науково-методичних рекомендації щодо організації виховання, навчання та розвитку учасників освітнього процесу під час карантину. URL: <https://novogrodivka.osv.org.ua/news/09-16-10-22-04-2020/>
5. Зозуля А., Волосюк Р. Інтерактивна екскурсія «ACTIVITY». *Волинський музейний вісник*. 2021. № 11. С. 33–35.
6. Шевченко О. О. Інтерактивна екскурсія як основа музейної комунікації (на прикладі Художньо-меморіального музею І. Ю. Рєпіна). URL: <http://www.history.odessa.ua/publication15/pdf/14.pdf>